

Universitetet i Oslos innspill til arbeidsrelevansmeldingen

Versjon 3. juni 2019

Kapittel	Kommentar	Behov for innspill?
Del 1 – hovedutfordringer som bør omtales i meldingen		
Statsråden angir hva hun mener er utfordringer knyttet til arbeidsrelevans i høyere utdanning og spør om institusjonene er enige i at dette er sentrale utfordringer? Hva vil vi ev. fremheve for å supplere eller korrigere utfordringsbildet?	<p>Vi legger opp til et overordnet og institusjonelt svar på dette spørsmålet etter innspill fra utdanningskomiteen.</p> <p>Generelle punkter som kan innarbeides i svaret til KD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Holde fast ved at praksis og andre samarbeidsformer skal være læringsarenaer. Viktig å ha fokus på kvalitet og ikke bare på kvantitet. • Se på hele spekteret av mulige samarbeid, ikke bare praksis. • Omtale hovedresultater fra kandidatundersøkelsen 2019.	
Hvordan mener dere de store omstillingene vi står overfor (digitalisering, grønt skifte, migrasjon, etc.) påvirker samfunnets kompetansebehov, og hvordan bør arbeidslivet og utdanningsinstitusjonene samarbeide for å møte disse?	<p>Bruke materiale fra utdannings-satsingen, strategiinnspill, tidligere og kommende styresaker om innovasjon samt årsrapporter.</p> <p>Momenter fra strategiinnspillene som kan innarbeides i svaret til KD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Livslang læring er viktig, både for å følge opp ferdige kandidater og som konkret etter- og videreutdanning for arbeidslivet. • Tettere samarbeid med mange ulike aktører for å løse de store utfordringene – langt sterkere krav/forventninger om samarbeid. • Tverrfaglighet, fleksibilitet, mangfold, campusutvikling.	
Del 2 – samarbeid om høyere utdanning		

<p>Hvordan samarbeider institusjonen strategisk med arbeidslivet om utvikling av studieporteføljen?</p>	<p>Hente momenter fra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samarbeidet med Oslo kommune og Campussatsingen. • Styresak om Kunnskapshovedstaden. • UiOs arbeid med Råd for samarbeid med arbeidslivet. • Kontaktflater på mange nivåer, eksterne deltakere i kvalitetssystemet. • Styresaker (februar 2016 og oktober 2016) om kartlegging av samarbeid med næringslivet. Jf. også sak i Uniforum. 	
<p>Hvilke former for utdanningssamarbeid mellom institusjonen og arbeidslivet fungerer godt, og hvilke fungerer mindre godt?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid fungerer bedre når begge parter har stor interesse av det, nysgjerrighet fra begge parter avgjørende. • Samarbeid fungerer bedre dess mer konkret og nærmere fagene det er, og UiO blir stadig flinkere. Kvalitet viktigere enn kvantitet. • Vise til forskjeller og ulike behov mellom fakulteter, fag og profesjoner. • RSA har ikke fungert godt som strategisk arena for utdanningsutvikling. • Mulige eksempler på samarbeidsformer som fungerer godt: praksisplasser, masteroppgaver i samarbeid med arbeidslivet, vitenskapsbutikken, internships, EVU-tilbud, bedriftssamarbeid mm. 	
<p>Kvalitetsmeldingen har forventninger om at studieprogrammer skal utvikles i samarbeid med arbeidslivet. Hvordan arbeider institusjonen for å realisere disse forventningene?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke momenter fra utdanningssatsingen. • Vise til fakultetenes arbeid med etablering av studieprogram. • Kunnskapsgrunnlag i kandidat- og arbeidsgiverundersøkelser. • Eksterne deltakere i kvalitetssystemet. • Budskap fra strategiinnspillene: ikke styre etter kortsiktige behov og det som framstår viktig nå, men utdanne kandidater for et langt arbeidsliv. 	
<p>Hvordan arbeider institusjonen med å få arbeidslivet til å tilby muligheter for praksis? Hva trengs for å få flere studenter ut i praksis?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • UiO ønsker at flere studenter skal ha praksis, men det går langsomt. • Likevel: signifikant økning praksisemner de siste årene – kanskje er UiO bedre enn vi selv tror? (Jf. tilbakemelding fra dialog med LO og NHO.) • Er det klart for arbeidslivet, UiO og studentene hva de kan bidra med? • Skalering, systematikk, studiestruktur. Tilrettelegge for praksis for større studentgrupper og ikke være avhengig av ildsjeler. 	
<p>Hvilke erfaringer har institusjonen med å utvikle samarbeid mellom høyere utdanning og</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Erfaringene hos dem som kobler utveksling og praksis er gode, men volumet er lavt. Sammenlignet med i The Guild ligger UiO langt bak. 	

<p>arbeidsliv gjennom internasjonale programmer og samarbeidsarenaer (f.eks. EU-programmer eller strategiske partnerskap med institusjoner i andre land)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbakemeldinger indikerer at studenter som reiser på praksisopphold er mer fornøyd mht. relevansen for videre karriere enn studenter som reiser på vanlig studieutveksling. • UiO har strategiske partnerskap med institusjoner i utlandet, men det er foreløpig ikke knyttet praksis til dem. • Hente momenter fra UiOs innspill til stortingsmeldingen om mobilitet. 	
<p>Hvordan kan universitetene og høyskolene bidra til at arbeidslivet får bedre kunnskap om kandidatenes kompetanse, inkludert for ph.d.-kandidatene? Hvordan fungerer læringsutbyttebeskrivelsene i kommunikasjonen med arbeidslivet?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi må sette kandidatene selv i stand til å formulere sin kompetanse og være bevisste på hva de kan. • Læringsutbyttebeskrivelsene er preget av å ha mange målgrupper, både interne og eksterne, og er vanskelige å få gode for alle. • Ulikt hvor lett det er å koble program til profesjoner. Særlig ph.d.-programmene er svært brede. • Delingstjenester for resultater, for eksempel Vitnemålsportalen. 	
<p>Del 3 – samarbeid om studentenes læring</p>		
<p>Universiteter og høyskoler samarbeider med arbeidslivet om studentenes læring på mange måter (for eksempel ved bruk av praksis, reelle oppgaver fra arbeidslivet, gjesteforelesere, delte stillinger, etc.). Hva er erfaringene med og omfanget av slikt samarbeid? Hvordan kan slikt samarbeid bygges ut?</p>	<p>Bruke/oppdatere informasjon fra styrenotatene fra februar og oktober 2016 supplert med informasjon fra fakultetene. Jf. også momentene til tidligere spørsmål i denne oversikten.</p>	
<p>Hvordan arbeider institusjonen med å rekruttere undervisere med erfaring fra arbeidslivet?</p>	<p>Hente momenter fra arbeidet med å utvikle et system for merittering av utdanningsfaglig kompetanse. Vise til eksempler med bruk av professor II og universitetslektor II (på lektorprogrammet).</p>	<p>Avdeling for personalstøtte</p>
<p>Hvordan kan universiteter og høyskoler og arbeidslivet samarbeide for å øke arbeidsmarkedstilknytningen i studieprogrammene i disiplinfag, som for eksempel i humaniora, samfunnsvitenskap og naturvitenskap?</p>	<p>Behov for innspill fra de aktuelle fakultetene.</p>	

Hva er de viktigste grepene for å sikre at studentene får god informasjon og veiledning om hvordan de kan bruke kompetansen sin i arbeidslivet?	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke momenter fra utdanningssatsingen og fra strategiinnspillene. Stikkord: bevisstgjøring/refleksjon om egen læring og kompetanse. Bruke studentene som en ressurs, både i utdanning og forskning. • Karrieresenterets tilbud. Se også sak i DN. 	Karrieresenteret
Innovasjons- og nyskappingskompetanse skal inngå i alle studieprogram, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Mange institusjoner har også egne studietilbud og studentaktiviteter som bidrar til innovasjon og entreprenørskap. Hvordan arbeider institusjonen for at studentene skal øke sin kompetanse på dette området?	<ul style="list-style-type: none"> • Hente momenter fra tidligere og kommende styresaker om innovasjon. • Mulige eksempler: studietilbud i innovasjon og entreprenørskap samt Insj – veiledningstjeneste for studenter som trenger hjelp med forretningsideer. 	Avdeling for forskningsadministrasjon
Del 4 – myndighetsnivå		
Hva er barrierene for samarbeid i dagens system? Er det for eksempel forhold i lov og forskrifter som hemmer samarbeid om utdanning mellom universiteter og høyskoler og arbeidslivet?	<p>Eksempler på problem med statsstøtteregeverket og egenbetaling. Også godkjenning av realkompetanse har vært diskutert samt spørsmål om forsikring, ansvarsforhold etc. Kan være særlige utfordringer med ph.d., siden mange av dem er ansatt.</p> <p>Det er ikke like enkelt å få godkjent praksisopphold i utlandet som det er å få godkjent studieopphold.</p>	
Hvilke tiltak kan tilrettelegge for bedre samarbeid om høyere utdanning? Hva kan myndighetene eventuelt bidra med?	<p>Eksempel på mulige tiltak: en nasjonal ordning for å gi virksomheter status som praksisbedrift, for eksempel gjennom et sett kriterier som må oppfylles.</p> <p>Praksisopphold i utlandet bør omfattes av insentivordningene for internasjonalisering.</p>	
Del 5 – eksempler		
Jeg ber om 1–3 eksempler på godt samarbeid med arbeidslivet om høyere utdanning. Jeg vil at eksemplene også skal synliggjøre hvor	<p>Spørre utdanningskomiteen om forslag.</p> <p>Vurdere å inkludere et eksempel som handler om praksisopphold i utlandet.</p>	

omfattende samarbeidet er, for eksempel hvor mange fagmiljø og/eller studenter som er involvert.		
Del 6 – supplerende spørsmål for helse- og sosialfagutdanning		De aktuelle fakultetene samt Avdeling for forskningsadministrasjon
Sett i lys av dette kunnskapsgrunnlaget, hva er de største utfordringene for et gjensidig samarbeid mellom institusjonene og tjenestene? Hvilke tiltak kan være egnet for å løse utfordringene?		
Hva kjennetegner et velfungerende samarbeid mellom utdanningene og praksisfeltet, og hvordan bidrar et slikt samarbeid til utvikling av utdanningene?		
Hvordan kan samarbeidsavtalene mellom institusjonene og tjenestene bidra til økt kvalitet og relevans i praksis i helse- og sosialfagutdanningene?		
Hvordan bidrar samarbeidsorganer til å skape gode rammer for blant annet praksisstudier, kombinerte stillinger, veilederkompetanse, FoU og tjenesteinnovasjon?		
De nye retningslinjer for helse- og sosialfagutdanninger åpner for nye måter å gjennomføre praksisstudier på. Hvordan ser institusjonen for seg at nye praksismodeller kan bidra til økt læring og samarbeid mellom tjenestene og UH-sektoren?		

Del 6 – supplerende spørsmål for lærerutdanning		UV/ILS
Hva er de viktigste utfordringene for et gjensidig samarbeid mellom aktørene i lærerutdanningsfeltet og barnehageeierne, og hvordan kan de etablerte samarbeidsforaene bidra til å møte disse?		
Hva kjennetegner et velfungerende samarbeid mellom utdanningene og praksisfeltet, og hvordan bidrar samarbeidet til utvikling av utdanningene?		